

Красназничий вісник Кіровоградщини. Вип. X. – Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2013. – С. 54–64.

15. Бабенко О. Кременчуцькій ГЕС – 55 / О. О. Бабенко, І. Д. Петренко // Між Бугом і Дніпром. Науково-красназничий вісник Центральної України. Випуск І. Присвячений 75-річчю утворення Кіровоградської області. – Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2014. – С. 168–174.

16. Бабенко О. Діяльність районних оціночних комісій з визначення суми компенсацій переселенцям із зони затоплення Кременчуцького водосховища. // Між Бугом і Дніпром. Науково-красназничий вісник Центральної України. Випуск ІV. – Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2015. – С. 294–302.

17. Бабенко О. Проблеми промислового «прогресорства» // Між Бугом і Дніпром. Науково-красназничий вісник Центральної України. Випуск V. – Кіровоград: Центрально-Українське видавництво, 2016. – С. 136–143.

18. Бабенко О. Фонди Державного архіву Кіровоградської області як джерело вивчення історії будівництва Кременчуцької ГЕС // Історико-культурна спадщина: збереження, доступ, використання: збірка наукових праць / Відп. ред. Тюрменко І. – К. – Тернопіль: «Бескиди». – С. 14–17.

Олексій Шевчук
ORCID: 0000-0002-2449-6894

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОШОВОЇ РЕФОРМИ 1996 р. В УКРАЇНІ

ON THE ISSUE OF LEGISLATIVE SUPPORT OF THE MONETARY REFORM OF 1996 IN UKRAINE

Однією із важливих складових державного механізму, як відомо, є система, «яка має єдину бюджетну, грошову, банківську системи, державну власність, котрі становлять її організаційно-економічну основу» [4, с. 87]. В Україні, після здобуття незалежності та виходу із СРСР сформувалася власна грошова система, одним із ключових моментів становлення якої безперечно є грошова реформа 1996 р. Серед усього комплексу джерел, чи не найціннішим, для дослідників є документальні джерела, які висвітлюють різні аспекти даної грошової реформи, перш за все, законодавчі та підзаконні акти [3], якими регулювалися усі етапи реформування грошового обігу в Україні в 1996 р.

Конституційні основи грошової реформи були закладені в Конституції України, прийнятій 28 червня 1996 р. на 5-й сесії Верховної Ради України 20-го скликання. Імперативну (категоричну) норму щодо грошового обігу в Україні, законодавець прописав у ст. 99 Конституції України, указавши, що «Грошовою

одиницею України є гривня. Забезпечення стабільності грошової одиниці є основною функцією центрального банку держави – Національного банку України» [1]. Для розуміння цієї статті Конституції, як і інших законодавчих актів, досить вагомими є офіційні видання, є науково-практичні коментарі, підготовлені фахівцями. Так, зокрема, фахові коментарі ст. 99 Конституції України підкреслюють, що «Конституція встановлює єдиний платіжний засіб в Україні гривню, що дорівнює 100 копійкам. Офіційне співвідношення між гривнею, золотом, або іншими дорогоцінними металами в Україні не встановлено. На території України заборонено випуск і обіг інших грошових одиниць як засобу платежу. Виключне право введення в обіг (емісія) гривні й розмінної монети, організації їх обігу та вилучення з обігу в Україні належить Національному Банку» [2]. Проте на момент прийняття Конституції України в державі в грошовому обігу перебували тимчасові засоби грошового обігу – купони багаторазового використання (купоно-карбованець або карбованець), тому в Конституції, зокрема в ст.11 Розділу XV «Перехідні положення», законодавець указав, що «Частина перша статті 99 цієї Конституції вводитьсь в дію після введення національної грошової одиниці – гривні» [1]. Таким чином була створена конституційна основа для проведення грошової реформи в Україні та введення єдиного законного засобу платежу, національної валюти – гривні.

Наступним законодавчим актом, важливим для дослідження грошової реформи 1996 р. в Україні, є Указ Президента України Л. Кучми «Про грошову реформу в Україні» від 25 серпня 1996 р. Відповідно до даного указу, з 2 вересня 1996 р., в Україні проводилася грошова реформа, зокрема вводилася до обігу, «визначеної Конституцією та іншим законодавством України національної валюти України, якою є гривня та її сота частина – копійка» [5].

Джерела та література

1. Конституція України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 12.05.2020).
2. Конституція України. Науково-практичний коментар. Харків, Право, 2012, 1128 с. URL: <https://textbook.com.ua/pravo/1474610935/s-6?page=35> (дата звернення: 12.05.2020).
3. Орлик С. В. Правові джерела з історії податкової політики уряду Російської імперії в роки Першої світової війни. *Соціум. Документ. Комунікація*, (7), 2019, 160-182. URL: <https://doi.org/10.31470/2518-7600-2019-7-160-182>.
4. Скаун О. Ф. Теорія держави і права: *Підручник* / Пер. з рос. Харків: Консум, 2001. С.87. 656 с.
5. Указ Президента України «Про грошову реформу в Україні» від 25 серпня 1996 р. «Голос України», 1996, 28 серп. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/762/96> (дата звернення: 12.05.2020).